

Κομβικό ρόλο στην ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας, έχει η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομίων. Η ΕΕΤΤ εποπτεύει όλες τις τηλεπικοινωνιακές εταιρίες, δηλαδή τόσο τον ΟΤΕ που

αυξήσει ακόμα περισσότερο -και θα έλεγα σημαντικά- το ρυθμό ανάπτυξης της ευρυζωνικότητας στη χώρα.

Συνεχώς διατυπώνω την αγωνία μου ότι να μεν στη χώρα μας γίνονται βήματα για τη διάδοση της ευρυζωνικότητας, στις άλλες όμως χώρες της ΕΕ η διάδοσή της ακολουθεί ακόμα πιο γρήγορους ρυθμούς, με αποτέλεσμα να συνεχίζουμε να μένουμε συνεχώς πιο πίσω. Και συνεχίζω να επαναλαμβάνω πως, αν θέλουμε να τους προλάβουμε, απαιτείται πλέον από την Πολιτεία να λάβει πολύ γενναίες και τολμηρές αποφάσεις. Με βάση και αυτά που αναφέρει η πρόσφατη ετήσια έκθεση της ΕΕ για την ψηφιακή ανάπτυξη, νομίζω ότι απαιτούνται άμεσα ουσιαστικές δράσεις για την επίλυση των κάτωθι προβλημάτων: Υλοποίησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, αύξησης επενδύσεων στην καινοτομία και Έρευνα & Τεχνολογία, αξιοποίησης του Διαδικτύου στην εκπαίδευση, μεθοδευμένης μετάβασης στην ψηφιακή τηλεόραση, και επίλυσης των προβλημάτων αδειοδότησης κεραιών για την ανάπτυξη του ασύρματου ευρυζωνικού Διαδικτύου (μέσω κινητής τηλεφωνίας τρίτης γενιάς, τεχνολογίας WiMax κ.λπ.)

Φυσικά ένας τέτοιος στόχος δεν εξαντλείται σε ένα έτος. Σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση αυτή έχουν ήδη ξεκινήσει μέσα στο 2007, αλλά θα πρέπει να ενταθούν στα επόμενα χρόνια.

Όσον αφορά το σκέλος της ερώτησής σας που αναφέρεται στις δράσεις υπέρ της ευρυζωνικότητας που θα υλοποιηθούν ουσιαστικά από πλευράς ΕΕΤΤ αλλά και άλλων φορέων, θα πρέπει κατ' αρχάς να σας πληροφορήσω ότι η ΕΕΤΤ έχει πολύ περιορισμένες αρμοδιότητες να υλοποιεί η ίδια ουσιαστικές δράσεις υπέρ της ευρυζωνικότητας. Παρενθετικά θα πρέπει να αναφέρω ότι, η ΕΕΤΤ είχε εδώ και ένα χρόνο προτείνει στην διαρκή Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής, η Πολιτεία να της επιτρέψει να χρησιμοποιεί ένα μέρος του αποθεματικού της για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και δράσεων που θα βελτιώσουν τη διείσδυση του ευρυζωνικού Διαδικτύου και την ανάπτυξη των εφαρμογών του στην Ελλάδα, αλλά δεν έχει γίνει καμία σχετική νομοθετική ρύθμιση.

Παρόλα ταύτα, και εκτός των διαφόρων προτάσεων για δράσεις που συνεχώς υποβάλλουμε προς την Πολιτεία, η ΕΕΤΤ αναλαμβάνει και από μόνη της πρωτοβουλίες που πιστεύω ότι συμβάλουν στην ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας. Αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη ο προγραμματισμός και η οργάνωση από την ΕΕΤΤ μιας σειράς εκδηλώσεων για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού, που περιλαμβάνουν την έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και εντύπων, τη δημιουργία portal για

καθ. Νικήτας Αλεξανδρίδης, πρόεδρος ΕΕΤΤ

Πολυσχιδής στόχος η ευρυζωνικότητα

είναι ο κυρίαρχος πάροχος, όσο και τους εναλλακτικούς παρόχους.

Στις ερωτήσεις του Ενημερωτικού Δελτίου προς την ΕΕΤΤ, απαντάει ο ίδιος ο πρόεδρος της, καθηγητής Νικήτας Αλεξανδρίδης.

Πρόσφατα το 2007 ανακηρύχθηκε από τον Πρωθυπουργό ως «έτος ευρυζωνικότητας». Τι σημασιοδοτεί η ανακήρυξη αυτή; Με ποιές δράσεις υπέρ της ευρυζωνικότητας, από πλευράς ΕΕΤΤ αλλά και άλλων φορέων, θα υλοποιηθεί ουσιαστικά;

Η ανακήρυξη του 2007 ως έτους ευρυζωνικότητας πρέπει να εκφράζει τη βούληση της Πολιτείας να θέσει την ευρυζωνικότητα ως μία από τις κύριες προτεραιότητες για την ανάπτυξη της χώρας. Το ίδιο συμβαίνει και με τον αναθεωρημένο στόχο που έχει διατυπώσει, ότι μέχρι τα μέσα του 2009 ο βαθμός διείσδυσης της ευρυζωνικότητας στη χώρα θα πρέπει να φτάσει το μέσο όρο της ΕΕ των 15.

Αυτό που θα πρέπει να γίνει κατανοητό είναι ότι ο στόχος αυτός είναι πολυσχιδής. Αφορά στην ανάγκη υιοθέτησης της ευρυζωνικότητας στο δημόσιο βίο, στην εκπαίδευση, στην επιχειρηματικότητα αλλά και στην καθημερινή ζωή. Αφορά στην ανάγκη μείωσης του ψηφιακού χάσματος τόσο σε σχέση με τη λοιπή Ευρώπη όσο και στο εσωτερικό της χώρας. Και τέλος αφορά στον κοινωφελή χαρακτήρα της ευρυζωνικότητας, η οποία θα πρέπει να καταστεί διαθέσιμη σε κάθε νοικοκυριό και σε κάθε οργανισμό στο σύνολο της επικράτειας, όπως έγινε πριν από μερικές δεκαετίες με το ηλεκτρικό και το τηλέφωνο. Μετά την ανακήρυξη του 2007 ως έτους ευρυζωνικότητας, πρέπει τώρα η Πολιτεία να ανακοινώσει ποιές επιπρόσθετες δράσεις θα υλοποιήσει ώστε να δημιουργηθεί η απαραίτητη ζήτηση για να

την ευρυζωνικότητα, την οργάνωση δράσεων διαλόγου, συνεδρίων και ημερίδων, και μία ευρύτερη επικοινωνιακή εκστρατεία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΕΤΤ.

Επιπρόσθετα θα πρέπει να αναφέρω τη μεγάλη προσπάθεια που ξεκίνησε η ΕΕΤΤ για την ανάπτυξη της φυσικής συγκατάστασης που είχε ως αποτέλεσμα να ανεβάσει τον αριθμό των κέντρων με φυσική συγκατάσταση από μόλις 1 το Σεπτέμβριο 2005 σε 38 στο τέλος του 2006. Η προσπάθεια αυτή θα κορυφωθεί το 2007, με στόχο στο τέλος του έτους ο αριθμός των κέντρων του ΟΤΕ με φυσική συγκατάσταση να έχει ξεπεράσει τα 150. Επίσης, μια άλλη σημαντική εξέλιξη που θα βοηθήσει σημαντικά την ευρυζωνικότητα είναι ότι από το 2007, το DSL καθίσταται πλέον μια ρυθμιζόμενη αγορά (κάτι που δεν γινόταν πριν) και ότι το 2007 είναι και το έτος που η ΕΕΤΤ, πλέον, αδειοδοτεί πλήρως την πρόσβαση στον τοπικό βρόχο του ΟΤΕ.

Τέλος, να σημειώσω εδώ ότι εκτός από τις δράσεις και παρεμβάσεις της ΕΕΤΤ, ήδη γίνονται και άλλες παράλληλες προσπάθειες και από άλλους φορείς όπως από την Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού, την Κοινωνία της Πληροφορίας, τα υπουργεία Μεταφορών & Επικοινωνιών και Ανάπτυξης αλλά και από τις ίδιες τις τηλεπικοινωνιακές εταιρείες που μέσα από τις διαφημιστικές τους εκστρατείες συμβάλλουν στην εξοικείωση του κοινού με τις έννοιες του Internet και της ευρυζωνικότητας.

Πρακτικά το 2007 βλέπουμε για πρώτη φορά να αξιοποιείται η πλήρης αδειοδοτημένη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ), τουλάχιστον για το ευρύ κοινό, και να παρέχονται από τους εναλλακτικούς υπηρεσίες που αποδεσμεύουν τους καταναλωτές από τον ΟΤΕ. Συμμερίζεστε τις εκτιμήσεις στελεχών της αγοράς ότι καθυστερήσαμε; Πλέον είμαστε σε θέσεις με συγκεκριμένες ενέργειες να καλύψουμε τη σχετική απόσταση με την υπόλοιπη Ευρώπη;

Δυστυχώς ο ΟΤΕ καθυστέρησε σημαντικά να θέσει την ευρυζωνικότητα και τη μετάδοση δεδομένων μέσω IP ως στρατηγικούς του στόχους και να ξεφύγει από τις παραδοσιακές υπηρεσίες τηλεφωνίας. Ανάλογη καθυστέρηση έδειξε και η Πολιτεία μη θέτοντας υψηλούς στόχους για τις νέες τεχνολογίες.

Βλέποντας αυτήν την χαμηλή διεύθυνση του Internet στην Ελλάδα, αποφασίσαμε ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να παίξει περισσότερο ενεργό ρόλο, να αναλάβει συγκεκριμένες ενέργειες, και να παρέμβει δυναμικά για να

δώσει ώθηση και να συνδράμει δραστικά στην ανάπτυξη των ευρυζωνικών υπηρεσιών. Ένα από τα πρώτα βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση, ήταν να συστήσουμε στην ΕΕΤΤ ειδική ομάδα στελεχών (task force) με σκοπό, πρώτον την έγκαιρη και

που είχε παραδώσει στο διάστημα από το 2001 έως το Δεκέμβριο του 2005. Επιπροσθέτως, σε άλλα αστικά κέντρα παρέδωσε πενήντα (50) και πλέον Φρεάτια Υποδοχής των οπτικών ινών και των συνδετικών καλωδίων των Παρόχων, δίνοντας έτσι τη

"Συνεχώς διατυπώνω την αγωνία μου ότι ναι μεν στη χώρα μας γίνονται βήματα για τη διάδοση της ευρυζωνικότητας, στις άλλες όμως χώρες της ΕΕ η διάδοσή της ακολουθεί ακόμα πιο γρήγορους ρυθμούς"

αποτελεσματική αντιμετώπιση όλων των θεμάτων της αγοράς που αφορούν τη συγκατάσταση του εξοπλισμού των εναλλακτικών Παρόχων στα αστικά κέντρα του ΟΤΕ (αναγκαία προϋπόθεση για τη χρήση του τοπικού βρόχου από τους τηλεπικοινωνιακούς Παρόχους) και, δεύτερον, την επιτάχυνση των διαδικασιών αναφορικά με την αποδεσμοποίηση του τοπικού βρόχου. Και τα δύο αυτά περιλαμβάνονται ανάμεσα στις διάφορες υποχρεώσεις που έχει ο ΟΤΕ τόσο από την Κοινωνική όσο και από την εθνική νομοθεσία. Στόχος της ομάδας είναι η ενεργή και συνεχής διαμεσολάβηση μεταξύ του ΟΤΕ και των εναλλακτικών Παρόχων για την άρση των καθημερινών προβλημάτων που καθυστερούν την απελευθέρωση της τηλεπικοινωνιακής αγοράς αλλά και την προετοιμασία της για επενδύσεις. Η αποτελεσματική απελευθέρωση του χάλκινου δικτύου καλωδίων (τοπικού βρόχου) που συνδέει το χώρο του συνδρομητή με τον εξοπλισμό του ΟΤΕ, θα επιτρέψει και στους άλλους τηλεπικοινωνιακούς Παρόχους να παρέχουν υπηρεσίες που αφενός αποδεσμεύουν τους καταναλωτές από τον ΟΤΕ, αφετέρου διευκολύνουν νέες πρωτοπόρες υπηρεσίες όπως το λεγόμενο «γρήγορο» Internet, την IP τηλεφωνία, το video-on-demand, και την ψηφιακή καλωδική τηλεόραση, που από καιρό πλέον απολαμβάνουν οι άλλοι Ευρωπαίοι πολίτες.

Τα αποτελέσματα των ενεργειών της ομάδας της ΕΕΤΤ έγιναν πολύ σύντομα αντιληπτά, όταν πλέον ο ΟΤΕ άρχισε να προγραμματίζει όλες εκείνες τις απαιτούμενες ενέργειες που θα δημιουργούσαν ευκολίες συγκατάστασης για τους Παρόχους και συνεπώς θα «έφερναν» τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό τους πιο κοντά στον «τοπικό βρόχο», άρα και στο συνδρομητή. Έτσι λοιπόν, όπως προανέφερα, με τις συνεχείς πιέσεις της ΕΕΤΤ, ο ΟΤΕ παρέδωσε μέχρι το Δεκέμβριο του 2006, χώρους συγκατάστασης σε 38 αστικά κέντρα στους εναλλακτικούς παρόχους, από μόνο ένα (1)

δυνατότητα σε περίπου 2,5 εκατομμύρια Έλληνες να έχουν πρόσβαση στις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες που προσφέρουν οι εναλλακτικοί Πάροχοι. Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση από τους 7.000 διαθέσιμους βρόχους στην αρχή του 2006 σε περίπου 110.000 βρόχους στους οποίους είχαν πρόσβαση οι εναλλακτικοί πάροχοι στο τέλος του έτους. Παράλληλα ο αριθμός των ευρυζωνικών συνδέσεων ξεπέρασε τις 350.000 (6,5% των τηλεφωνικών γραμμών της χώρας). Με τη συνεχή διαμεσολάβηση της ΕΕΤΤ, δρομολογήθηκε επίσης η κατασκευή (μέσω εργολάβου του ΟΤΕ) άλλων 111 χώρων συγκατάστασης Παρόχων, σε ισάριθμα κέντρα του ΟΤΕ. Το έργο έχει προϋπολογισμό 21 εκατ. ευρώ και με την ολοκλήρωσή του, εντός του 2007, εκτιμάται ότι πάνω από το 80% των συνδρομητών τηλεφωνίας θα έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε ευρυζωνικές υπηρεσίες μέσω των δικτύων των εναλλακτικών Παρόχων. Με αυτήν την πλήρη απελευθέρωση του τοπικού βρόχου, που η ΕΕΤΤ υλοποιεί δυναμικά από τις αρχές του 2007, εκτιμούμε ότι ο συνολικός αριθμός βρόχων στους οποίους θα έχουν πρόσβαση οι εναλλακτικοί πάροχοι για διάθεση, θα ξεπεράσει τους 600.000 μέχρι τέλους του 2007. Θα εξαρτηθεί, συνεπώς, από τους ίδιους τους Παρόχους κατά πόσο αποτελεσματικά θα ανταγωνιστούν, ώστε να μπορέσουν να διαθέσουν μεγάλο ποσοστό αυτών των βρόχων σε δικούς τους συνδρομητές.

Τέλος, η ΕΕΤΤ, στο πλαίσιο των σχετικών κανονιστικών αρμοδιοτήτων της, έχει ήδη ολοκληρώσει την επεξεργασία της Προσφοράς Αναφοράς για την ΑΠΤΒ και σύντομα τελειώνει την αντίστοιχη για την Χονδρική Ευρυζωνική Πρόσβαση. Αυτές οι κανονιστικές πράξεις ανανεώνουν πλέον το πεπαλαιωμένο ρυθμιστικό κείμενο για την ευρυζωνικότητα στην Ελλάδα, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς και των καταναλωτών.

Συγκρίνοντας τις τιμές και τις υπηρεσίες σήμερα στην Ελλάδα και την Ευρώπη, διαπιστώνουμε ότι δεν απέχουμε τόσο σε θέματα τιμών, όσο σε θέματα ταχύτητων και παρεχομένων υπηρεσιών (ποσοτικά και ποιοτικά). Η αύξηση της διείσδυσης της ευρυζωνικότητας θα συνοδεύεται και με αύξηση του επιπέδου των υπηρεσιών, ώστε να φτάσουμε τα επίπεδα της ΕΕ;

Η αγορά της ευρυζωνικής πρόσβασης δείχνει θετικά σημάδια, αλλά απέχει πολύ από το να έχει φτάσει σε αποδεκτά επίπεδα. Η ευρυζωνική αγορά παρουσιάζει

ρισσότερο σε γραμμές μεσαίας και υψηλής ταχύτητας (1 και 2Mbps). Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της ΕΕΤΤ για την πορεία της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα, η οποία είναι διαθέσιμη στο δικτυακό μας τόπο, το Δεκέμβριο του 2005 οι γραμμές 1Mbps δεν υπερέβαιναν τις 10.000. Ένα έτος μετά, το Δεκέμβριο 2006, οι γραμμές αυτές υπερέβησαν τις 160.000.

Σημαντικός παράγοντας των εξελίξεων αυτών αποτελέσαν οι παρεμβάσεις της ΕΕΤΤ που επέτρεψαν στους εναλλακτικούς Παρόχους να μπουν πιο δυναμικά στην αγορά και να προσφέρουν αναβαθμι-

αποτελεσματικά τα νέα προϊόντα και τις νέες ταχύτητες που διαφημίζουν.

Πέρα από τη διεισδυση και πλέον καθυστέρηση θεσμοθέτησης του νέου ρυθμιστικού πλαισίου, παρατηρείται, σύμφωνα με τον ΣΕΠΕ, και καθυστέρηση στη θέσπιση της δευτερογενούς νομοθεσίας, όπως η έκδοση υπουργικών αποφάσεων και κανονισμών της ΕΕΤΤ (λ.χ. δικαιώματα διέλευσης). Καθώς η ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου είναι σημαντικός παράγοντας για τον προγραμματισμό και υλοποίηση των επενδυτικών πλάνων των τηλεπικοινωνιακών εταιριών, πώς εκτιμάτε ότι θα προχωρήσει η σχετική διαδικασία;

Πράγματι υπήρξε από την πολιτεία διεισδυση και πλέον καθυστέρηση θεσμοθέτησης του νέου ρυθμιστικού πλαισίου. Η έναρξη προετοιμασίας της δευτερογενούς νομοθεσίας εκ μέρους της ΕΕΤΤ βέβαια δε θα μπορούσε να γίνει πριν το Φεβρουάριο 2006 που ψηφίστηκε ο νέος νόμος 3431 που ενσωμάτωσε το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο.

Στη συνέχεια όμως του νέου νόμου, η ΕΕΤΤ προχώρησε μέσα στο 2006, σχεδόν σε χρόνο ρεκόρ, στην ολοκλήρωση της «ανάλυσης αγοράς», δηλαδή του επιπέδου του ανταγωνισμού, για το σύνολο των επιμέρους 17 αγορών των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, σύμφωνα με όσα προβλεπόμενα στο εθνικό και ευρωπαϊκό πλαίσιο. Με βάση την ανωτέρω διαδικασία η ΕΕΤΤ προχώρησε αρχικά στον ορισμό όλων των επιμέρους αγορών και την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού και, στην συνέχεια, στις περιπτώσεις όπου διαπιστώθηκε ότι κάποια σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, η ΕΕΤΤ όρισε τον πάροχο ή τους παρόχους με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά (ΣΙΑ) και αποφάσισε ποιες θα πρέπει να είναι οι κατάλληλες ρυθμιστικές τους υποχρεώσεις. Αυτά τα προτεινόμενα μέτρα και υποχρεώσεις έπρεπε κατόπιν να κοινοποιηθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ώστε αυτή να δώσει τις αναγκαίες εγκρίσεις. Στη συνέχεια, για την εξειδίκευση αυτών των υποχρεώσεων που θα επιβληθούν στους Παρόχους με σημαντική ισχύ, η ΕΕΤΤ θα έπρεπε για κάθε αγορά να διενεργήσει τις απαιτούμενες εθνικές δημόσιες διαβουλεύσεις (ο νόμος ορίζει ελάχιστη διάρκεια για κάθε μια διαβούλευση τον ένα μήνα), και αφού γίνει η αποδελτίωση και αξιολόγηση τους να προχωρήσει στη συνέχεια στην σύνταξη των απαραίτητων κανονιστικών πράξεων ή την προώθηση προτάσεών της προς τα αρμόδια υπουργεία για τη θέσπιση της δευτερογενούς νομοθεσίας και έκδοση υπουργικών αποφάσεων. Για να προχωρή-

'Θα εξαρτηθεί από τους ίδιους τους εναλλακτικούς Παρόχους κατά πόσο αποτελεσματικά θα ανταγωνιστούν, ώστε να μπορέσουν να διαθέσουν μεγάλο ποσοστό των βρόχων σε δικούς τους συνδρομητές'

σημαντική κινητικότητα, και η έντονη δραστηριοποίηση των Παρόχων και ο έντονος ανταγωνισμός έχουν ήδη ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των τιμών για τις υπηρεσίες ADSL, ενώ την ίδια στιγμή βλέπουμε παίκτες να διπλασιάζουν, ακόμη και να τριπλασιάζουν, τις ταχύτητες ADSL που προσφέρουν στους πελάτες τους, χωρίς επιπλέον χρέωση.

Κάνοντας μία σύντομη ανασκόπηση στο πού βρισκόμασταν πέρσι και πού έχουμε φτάσει σήμερα, θα ήθελα να επισημάνω ότι πριν από ένα μόλις χρόνο η κατάσταση ήταν εντελώς διαφορετική, καθώς οι τιμές στην Ελλάδα ήταν μακράν ακριβότερες από όλα τα κράτη της ΕΕ αλλά και του ΟΟΣΑ. Ο εντονότερος ανταγωνισμός συνετέλεσε ώστε μέσα σε ένα χρόνο οι τιμές στα πακέτα ευρυζωνικής πρόσβασης στο Internet να έχουν μειωθεί τουλάχιστον κατά περίπου 63%.

Από άποψη ταχύτητων, αν και είμαστε ακόμη πίσω, βλέπουμε πως έχει επιτευχθεί μια σημαντική και ραγδαία εξέλιξη. Πριν από ένα χρόνο η μεγαλύτερη ταχύτητα πρόσβασης που μπορούσε να αποκτήσει κάποιος κμαινόταν στο 1Mbps, εξααιρώντας εξειδικευμένες λύσεις που ήταν προσιτές κυρίως σε επιχειρήσεις. Η πλειοψηφία των καταναλωτών στρεφόταν σε γραμμές χαμηλής ταχύτητας (384 Kbps), κυρίως για λόγους κόστους αλλά και γιατί δεν ήταν εμφανής η ανάγκη για υψηλότερες ταχύτητες. Σήμερα βλέπουμε να διατίθενται στην αγορά πακέτα προσφορών που φτάνουν τα 4Mbps (και όπως διαφημίζουν οι εταιρίες και ακόμα υψηλότερες), ενώ οι καταναλωτές στρέφονται ολοένα και πε-

σιμένα πακέτα. Ταυτόχρονα, η ταχεία αύξηση της ευρυζωνικής διείσδυσης συνέβαλε στην εντατικοποίηση του ανταγωνισμού προς όφελος του καταναλωτή.

Βλέπουμε, δηλαδή, ότι η απόσταση που μας χωρίζει από τα υπόλοιπα κράτη της Ε.Ε. μειώνεται. Για να πετύχουμε όμως περαιτέρω αύξηση της ευρυζωνικής διείσδυσης, ταχύτερη σύγκληση με τα υπόλοιπα κράτη της ΕΕ, και ακόμη μεγαλύτερη βελτίωση του επιπέδου των υπηρεσιών θα πρέπει, εκτός των συνεχιζόμενων πρωτοβουλιών και ρυθμιστικών παρεμβάσεων της ΕΕΤΤ, να γίνουν τα εξής:

(1) Η Πολιτεία να υλοποιήσει σύντομα νέες ουσιαστικές δράσεις που θα αυξήσουν τη ζήτηση της ευρυζωνικότητας.

(2) Ο ΟΤΕ να προσαρμοστεί πολύ γρήγορα στις νέες τεχνολογικές τάσεις, διαδικασίες και όρους της σύγχρονης αγοράς των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και του Διαδικτύου και να αποκτήσει όραμα για τεχνολογική ανάπτυξη. Γιατί αν δεν το κάνει ώστε αυτός να δώσει τον τόνο των εξελίξεων, όχι μόνο δε θα βοηθήσει τη χώρα να παύσει να παραμένει υποανάπτυκτη σε αυτόν τον τεχνολογικά κρίσιμο τομέα, αλλά και ο ίδιος θα καταστεί ακόμα λιγότερο ικανός να ανταγωνιστεί αποτελεσματικά μέσα στο ταχύτατα μεταβαλλόμενο τηλεπικοινωνιακό περιβάλλον, με αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη από το προβλεπόμενο μείωση της σημαντικής θέσης που κατέχει σήμερα στην αγορά (και σε αυτό δε θα του φταίει ο Εθνικός Ρυθμιστής).

(3) Οι εναλλακτικοί Πάροχοι να προχωρήσουν γρήγορα σε επενδύσεις υποδομής με νέες τεχνολογίες ώστε να υλοποιήσουν

σει ταχύτερα η ευρυζωνικότητα στην χώρα μας, η EETT έδωσε προτεραιότητα και διεξήγαγε πρώτα εκείνες τις διαβουλεύσεις που άμεσα επηρεάζουν την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας, όπως τις κάτωθι: Της «Προσφοράς Αναφοράς Αδεσμοποιητής Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο & Σχετικές Υπηρεσίες του ΟΤΕ», της «Προσφοράς Αναφοράς για την παροχή υπηρεσιών χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης του ΟΤΕ», της «Προσφοράς Αναφοράς Μισθωμένων Γραμμών του ΟΤΕ», της «Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης του ΟΤΕ», και του καθορισμού των χρεώσεων χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης με προσέγγιση retail minus επί τη βάση μοντέλου DCF (Discounted Cash Flow).

Εδώ θα πρέπει να επισημανθεί ότι -όπως αναφέρει και η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην πρόσφατη έκθεσή της- οι οποιεσδήποτε δυσλειτουργίες και καθυστερήσεις στη θέσπιση της δευτερογενούς νομοθεσίας που παρατηρεί ο ΣΕΠΕ, οφείλονται αφενός μεν στον ΟΤΕ που καθυστέρησε σημαντικά στην αποστολή προς την EETT υποδειγμάτων αναφοράς και στοιχείων κρίσιμων για τη διαμόρφωση των κανόνων αυτών, αφετέρου δε στην έλλειψη προσωπικού στην ίδια την EETT, που δεν της επέτρεπε να διεξάγει την ανάλυση με παράλληλο τρόπο σε πολλές αγορές μαζί. Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι επιπρόσθετη καθυστέρηση δημιούργησαν και οι αιτήσεις που μας υπέβαλλαν οι εναλλακτικοί Πάροχοι, οι τοπικές αρχές (Δήμοι κ.λπ.), και άλλοι φορείς, με τις οποίες μας ζητούσαν -ώστε να μπορούσαν να συμμετάσχουν κατά τρόπο ουσιαστικό- συνεχείς παρατάσεις των προθεσμιών των διαβουλεύσεων, διαμαρτυρούμενες ότι δεν προλαβαίνουν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στο ρυθμό της EETT και στα στενά χρονικά όρια που τους έθετε η EETT.

Παρόλα αυτά, σήμερα η EETT έχει πλέον ολοκληρώσει την επεξεργασία και έχει ήδη εκδώσει τη συντριπτική πλειοψηφία των κανονισμών οι οποίοι κρίνονται αναγκαίοι για την εναρμόνιση του νέου Ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου. Η Προσφορά Αναφοράς Αδεσμοποιητής Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο & Σχετικές Υπηρεσίες έχει πλέον εκδοθεί, ενώ στη συνέχεια θα ακολουθήσει και η έκδοση της Προσφοράς Αναφοράς για την παροχή υπηρεσιών χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης (μέχρι τέλη Μαΐου). Όσοι Κανονισμοί ή Εισηγήσεις των οποίων το στάδιο της εθνικής δημόσιας διαβούλευσης έχει ολοκληρωθεί, όπως για παράδειγμα οι Κανονισμοί που αφορούν τα δικαιώματα διέλευσης, υφίστανται

την τελική επεξεργασία και αναμένεται να εκδοθούν στους επόμενους ένα με δύο μήνες. Επίσης, υπάρχουν κανονισμοί που -μολονότι έχουν εκδοθεί δυνάμει του προϋχόντος νομοθετικού πλαισίου- αυτοί εξακολουθούν να ισχύουν και δεν χρειάζεται απαραίτητα να τροποποιηθούν. Τέλος, υπάρχει -βάσει των διατάξεων του νέου νόμου ν.3431/2006- και μια τελευταία κατηγορία άλλων Κανονισμών ή Εισηγήσεων, η έκδοση των οποίων δεν είναι υποχρεωτική αλλά έγκειται στην διακριτική ευχέρεια της EETT, εφόσον τούτο κριθεί αναγκαίο.

Έχετε διατυπώσει τη θέση ότι χάθηκε μια μεγάλη ευκαιρία με την εγκατάσταση του φυσικού αερίου, να δημιουργηθούν υποδομές για λύσεις fiber to the home. Οι ειδικοί εκτιμούν ότι το FTTx είναι η λύση του μέλλοντος. Η αγορά επιμένει να εξαντλήσουμε πρώτα τα όρια του χαλκού. Ποιά η άποψή σας;

Οι λύσεις FTTx είναι σίγουρα η λύση του μέλλοντος. Αυτή τη στιγμή τα όρια του χαλκού επαρκούν για τις παρούσες υπηρεσίες, όμως δε θα πρέπει να εφησυχάζουμε με το γεγονός αυτό. Η δημιουργία ενός δικτύου FTTx θα μας προσδώσει μια τηλεπικοινωνιακή υποδομή η οποία θα χαίρει διεθνούς αναγνώρισης και σεβασμού και η οποία θα καθιστά την Ελλάδα ανταγωνιστική όχι μόνο στην αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας και των νέων υπηρεσιών αλλά και στην προσέλκυση νέων επενδύσεων και στην αρένα της ίδιας της ανάπτυξης νέων προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και προώθησής τους σε όλο το μήκος και πλάτος της υφιλίου.

Εάν είχαν αναπτυχθεί οπτικές ίνες κατά τη διάρκεια των έργων εγκατάστασης φυσικού αερίου, η εταιρία του φυσικού αερίου θα είχε δημιουργήσει ένα εναλλακτικό μητροπολιτικό δίκτυο, το οποίο θα μπορούσε να υπενωιάζει στους παρόχους. Το δίκτυο αυτό θα βοηθούσε στο να αποφευχθεί η βραδύτερη και πολυπλοκότερη (από πλευράς υλοποίησης) λύση του σκαψίματος στους κεντρικούς δρόμους. Από αυτή την άποψη, να πιστεύω ότι αυτή η ευκαιρία χάθηκε.

Οι εναλλακτικοί πάροχοι διαμαρτύρονται διαρκώς για «εμπόδια που θέτει» ο κυρίαρχος πάροχος, σε θέματα όπως η φυσική συνεγκατάσταση, το LLU κ.ο.κ. Η κατάσταση βαίνει προς ομαλοποίηση; Το νέο RUO πώς αναμένεται να βοηθήσει στις εξελίξεις για μία πραγματικά απελευθερωμένη και ανταγωνιστική αγορά;

Έχω την πεποίθηση ότι η πρόσφατη έκδοση του νέου RUO και η ενεργοποίηση μιας μονοαπευθυντικής διαδικασίας για τον καταναλωτή θα επιλύσει σημαντικά προβλήματα μεταξύ ΟΤΕ και εναλλακτικών Παρόχων, διότι, ανάμεσα στα άλλα, απλουστεύει τις διαδικασίες για την παράδοση βρόχων, υποβολής αιτημάτων και παράδοσης νέων χώρων ή επεκτάσεων ήδη υφιστάμενων χώρων συνεγκατάστασης, καθώς επίσης και εισαγάγει τη σύναψη Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας (SLA) για όλα τα προϊόντα και για όλες τις διαδικασίες, όπως είναι η παροχή υπηρεσιών και η αποκατάσταση βλαβών.

Από τη άλλη πλευρά, οι ανταγωνιστές του ΟΤΕ οφείλουν να αντιληφθούν ότι ο ρόλος της EETT δεν είναι η εξασφάλιση της βιωσιμότητας κάθε επιχείρησης του κλάδου, ούτε η παροχή αθέμιτων διευκολύνσεων εις βάρος του κυρίαρχου παρόχου. Όσοι αναλαμβάνουν το βάρος και το ρίσκο επενδύσεων σε υποδομές, θα έχουν εκ των πραγμάτων πλεονέκτημα στην παροχή καινοτόμων και ποιοτικών υπηρεσιών, που λογικά θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερη πελατειακή βάση και σε προοπτική ασφαλέστερης κερδοφορίας.

Τέλος, επιτρέψτε μου να διατηρώ ορισμένες αμφιβολίες για μερικές από τις διαμαρτυρίες των εναλλακτικών Παρόχων, γιατί -μολονότι η κατάσταση βαίνει προς ομαλοποίηση- έχω την εντύπωση ότι και αυτοί δεν είναι ακόμα τόσο «έτοιμοι» να αξιοποιήσουν άμεσα όσες φυσικές συνεγκαταστάσεις ή αριθμό LLUs δίνονται στον καθένα τους.

Με δεδομένα τα προβλήματα που έχουν παρατηρηθεί στο LLU και τη λογική αδυναμία να μη λυθούν άμεσα, ως «δια μαγείας», ποιο ρόλο έχουν διαδραματίσει οι ασύρματες τεχνολογίες που επιτρέπουν ασύρματη πρόσβαση του παρόχου με τον πελάτη; Ποια η μέχρι σήμερα εμπειρία σας από τις άδειες που έχουν δοθεί, αλλά και τις τεχνολογίες WiFi που δεν απαιτούν άδεια;

Η EETT στο πλαίσιο των προσπαθειών της για την ενίσχυση της ευρυζωνικότητας, την ανάπτυξη εναλλακτικών υποδομών και την παροχή καινοτόμων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στους Έλληνες πολίτες, χορήγησε εντός του 2006 την τελευταία άδεια Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης στη ζώνη συχνοτήτων 3,5GHz. Αυτή η ζώνη συχνοτήτων ενδείκνυται για την ανάπτυξη ασύρματων δικτύων, η υλοποίηση των οποίων γίνεται μέσω της τεχνολογίας WiMAX. Ήδη είχαν χορηγηθεί από

το 2001 τρεις ακόμη άδειες Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης στην ζώνη των 3,5GHz και πέντε στην ζώνη των 26GHz.

Μέχρι σήμερα, η διείσδυση των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω των ανωτέρω δικτύων δεν είναι ανάλογη των αρχικών προσδοκιών. Ωστόσο η εμφάνιση της τεχνολογίας WiMAX αναμένεται να δώσει νέα ώθηση στην ανάπτυξη των ασύρματων δικτύων πρόσβασης στα επόμενα χρόνια.

Πέραν της χορήγησης της συγκεκριμένης άδειας, η ΕΕΤΤ, εντός του 2006 στοχεύοντας στην ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων και συνεκτιμώντας ότι τα δίκτυα Ασύρματης Πρόσβασης προάγουν την ενίσχυση της συμμετοχής όλων των πολιτών στην Κοινωνία της Πληροφορίας, συνετέλεσε με κατάλληλες ρυθμιστικές παρεμβάσεις στην άρση περιορισμών αναφορικά με την διαδικασία αδειοδότησης Ασύρματων Δικτύων Wi-Fi στις ζώνες 2,4GHz και 5GHz. Δεδομένου ότι τα δίκτυα Wi-Fi λειτουργούν σε ελεύθερες ζώνες συχνοτήτων (ζώνες στις οποίες δεν υπάρχουν τέλη χρήσης φάσματος) και το κόστος ανάπτυξης τους είναι χαμηλό, έχουν ήδη κάνει έντονη την παρουσία τους στην ελληνική αγορά και μπορούν να αποτελέσουν μία εναλλακτική λύση για την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο, ιδίως για οικιακούς χρήστες. Όσον αφορά την εξάπλωση των ασύρματων δικτύων Wi-Fi, ευχόμαστε να αναληφθούν καινοτόμες πρωτοβουλίες (από τις εταιρείες ή/και την Πολιτεία) ανάλογες αυτών που βλέπουμε σε άλλα ανεπτυγμένα κράτη.

Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε και τα προβλήματα και τις δυσλειτουργίες για την αδειοδότηση κεραιών. Για την αξιοποίηση των ασύρματων τεχνολογιών, είναι γνωστό ότι απαιτείται η εγκατάσταση των αντίστοιχων κεραιών που εκπέμπουν και λαμβάνουν τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα. Η αδειοδότηση όμως των κεραιών έχει στην ουσία παγώσει τον τελευταίο ενάμιση περίπου χρόνο. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ η ΕΕΤΤ το 2004 αδειοδότησε περισσότερες από 1000 νέες κεραιές, το 2005 ο αριθμός αυτός περιορίστηκε στο 400, ενώ το 2006 ο αριθμός έπεσε στις 20 νέες αδειοδοτήσεις. Εξετάζοντας την νέα διαδικασία αδειοδότησης που εισήγαγε η Πολιτεία το 2006 με το νέο νόμο 3431, συμπεραίνει κανείς εύκολα ότι η βραδυπορία εντοπίζεται στο βήμα της έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων, το οποίο έχει ανατεθεί στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας της Περιφέρειας. Οι Περιφέρειες καθυστερούν να εγκρίνουν τους περιβαλλοντολογικούς όρους των αιτήσεων κυρίως διότι α) η έκδοση της υπουργικής αποφάσεως του ΥΠΕΧΩΔΕ

με τα σαφώς καθορισμένα κριτήρια για την εξέταση της περιβαλλοντικής μελέτης μόλις τώρα υπεγράφη (ενώ θα έπρεπε να είχε βγει μέχρι τον Αύγουστο του 2006), β) η έλλειψη στελέχωσης των υπηρεσιών της Περιφέρειας με κατάλληλο και επαρκές στον αριθμό προσωπικό, και γ) το γεγονός ότι Δήμοι δυσκολεύονται ή και αρνούνται να δώσουν τη σύμφωνη γνώμη τους προς τη Περιφέρεια, όταν αυτή τους την ζητήσει.

Πέραν, όμως, από τα προβλήματα της διαδικασίας είναι γεγονός ότι παρατηρείται έντονη αντίδραση στην εγκατάσταση των κεραιών από μερίδα πολιτών. Η αντίδραση αυτή συνεπικουρείται και από επίσημους φορείς, με αποτέλεσμα να ζητείται με αποφάσεις δημοτικών συμβουλίων η απαγόρευση εγκατάστασης νέων κεραιών και η απομάκρυνση των ήδη υφισταμένων σε ολόκληρες περιοχές δήμων. Με βάση και τα παραπάνω, οι αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες στις περιπτώσεις που υπάγονται στους δήμους αρνούνται την έγκριση των δομικών κατασκευών των κεραιών ακόμη και σε περιπτώσεις όπου πληρούνται τα απαραίτητα εκ του νόμου κριτήρια.

Ενώ, όμως, αντιδρούμε ως κοινωνία στις κεραιές, από την άλλη πλευρά στο σύνολό μας ως καταναλωτές έχουμε αυξήσει σημαντικά την ζήτηση, όπως χαρακτηριστικά μπορεί να διαπιστώσει κανείς με την χρήση του κινητού τηλεφώνου. Η αυξημένη ζήτηση μπορεί να ικανοποιηθεί, όμως, μόνο με προσθήκη νέων κεραιών. Καθώς νέες κεραιές δεν αδειοδοτούνται έγκαιρα, γίνεται αρκετές φορές από τους παρόχους εγκατάσταση κεραιών χωρίς να έχουν ληφθεί οι απαραίτητες άδειες, ενέργεια που μπορεί να ικανοποιεί την ζήτηση, αλλά ταυτόχρονα εγείρει περισσότερες αντιδράσεις και επιτείνει την σύγχυση γύρω από το θέμα.

Είναι προφανές ότι, σαν κοινωνία, θα πρέπει να αποφασίσουμε ότι, αν επιθυμούμε να επωφεληθούμε από τις ασύρματες τεχνολογίες Διαδικτύου και να χρησιμοποιούμε το κινητό μας τηλέφωνο με μικρότερη ακτινοβολία, θα πρέπει να αποδεχθούμε ότι αυτό μπορεί να γίνει μόνο με την ύπαρξη του σωστού αριθμού κεραιών.

Έχετε αναφερθεί κατ' επανάληψη στην στρατηγική ΣΟΣΣ που θα καταστήσει την Ελλάδα μία δύναμη στο Διαδίκτυο μέχρι το 2020. Έχετε διαπιστώσει κάποια ανταπόκριση στο όραμα αυτό από την πολιτεία και τους φορείς;

Η πρόταση ΣΟΣΣ, που είχα καταθέσει στη Μόνιμη Διαρκή Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής στις 16-5-2006, ανα-

φερόταν στα αρχικά των λέξεων Συναίνεση, Όραμα, Συντονισμός και Στρατηγική. Με αυτό εννοούσα τα κάτωθι: Η Συναίνεση αναφερόταν στο ότι θα πρέπει οι αρχηγοί των (τουλάχιστον των μεγάλων) κομμάτων να αντιληφθούν το κατεπείγον του θέματος και να συμφωνήσουν κατ' αρχήν στο όραμα, στο ότι οι Υπηρεσίες Διαδικτύου και Πληροφορικής αποτελούν κλάδο που έχει προοπτική μεγάλης ελληνικής επιτυχίας στις αγορές του εξωτερικού, και να διατυπώσουν μια μακροπρόθεσμη εθνική πολιτική. Το Όραμα αναφερόταν στο να γίνει η Ελλάδα μέχρι το 2020 μια Διαδικτυακή δύναμη στην Ευρώπη, κυρίως σε ότι αφορά τις υπηρεσίες και τις εφαρμογές επάνω στο Internet, πρώτον γιατί αυτές δεν απαιτούν πολύ μεγάλα επενδυτικά κεφάλαια και υλικές υποδομές (αυτό που κυρίως απαιτείται είναι οι «υποδομές σε γνώση» - intellectual infrastructure), δεύτερον διότι μπορούν να αποτελέσουν κίνητρο για συνεχή εισροή ξένου συναλλάγματος και επενδύσεων στη χώρα μας, και τελικά διότι πιστεύω ότι ταίριαζουν περισσότερο στο χαρακτήρα και τις ικανότητες του λαού μας. Δηλαδή, θα πρέπει η Ελλάδα να μεταλλαχθεί σε Χώρα Υπηρεσιών Υψηλής Τεχνολογίας. Ο Συντονισμός αναφερόταν στο ότι θα πρέπει να ορισθεί ένα ικανότατο άτομο, κοινής αποδοχής, ως ο μόνος υπεύθυνος για θέματα Διαδικτύου και Πληροφορικής (διότι δύο υπεύθυνοι σημαίνει ότι δεν υπάρχει κανένας υπεύθυνος). Αυτό το άτομο θα έχει την ισχύ και θα προϋσταται ενός ευέλικτου «Στρατηγικού Κέντρου», το οποίο θα συντονίζει τις ενέργειες και θα παρακολουθεί την υλοποίηση του οράματος. Ένα άτομο που δεν θα αλλάζει με κάθε ανασχηματισμό ή αλλαγή κυβέρνησης. Και τέλος, ένα από τα πρώτα πράγματα που θα πρέπει να υλοποιήσει η συντονιστική αυτή οντότητα είναι να προσαρμόσει και να επεκτείνει την οποιαδήποτε υφιστάμενη Στρατηγική της χώρας για ψηφιακή και Διαδικτυακή ανάπτυξη με ορίζοντα το 2020. Θα πρέπει δηλαδή να καταστρώσει ένα κοινά αποδεκτό και υλοποιήσιμο «οδικό χάρτη» που να περιέχει συγκεκριμένα μετρήσιμα βήματα σε τακτά διαστήματα.

Με ρωτάτε αν έχω διαπιστώσει κάποια ανταπόκριση στο όραμα αυτό από την πολιτεία και τους φορείς. Δυστυχώς, μακροπρόθεσμο εθνικό όραμα και συντονισμένη στρατηγική (έξω και πέραν αυτής για την περίοδο του 4ου ΚΠΣ) δεν έχω δει ακόμα. Φοβάμαι δε ότι εάν υπάρχει κάποια ανταπόκριση, αυτή είναι τρομερά αργή, μη ευέλικτη, και λιγότερο συντονισμένη και αισιόδοξη.